

1.0 AMAÇ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Farabi Hastanesi kliniklerinde kullanılan yeşil-kırmızı reçeteye tabii ilaçların, güvenli kullanımı ve muhafaza edilmesinin yönetilmesinin sağlanmasıdır.

2.0 KAPSAM

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Farabi Hastanesi kliniklerinde kullanılan yeşil-kırmızı reçeteye tabii ilaçların, güvenli kullanımı ve muhafaza edilmesinde görevli tüm personelleri kapsar.

3.0 KISALTMALAR

HBYS: Hastane bilgi yönetim sistemi

4.0 ANIMLAR

Psikotrop: Madde ya da psikoaktif madde, asıl olarak merkezi sinir sisteminde etkisini gösteren ve beynin işlevlerini değiştirerek algıda, ruh halinde, bilinçlilikte ve davranışta geçici değişikliklere neden olan kimyasal maddelerdir.

Narkotik: Uyuşukluk, Tam hissizlik veya uyku hali oluşturan, azotlu heterosiklik ilaçlar.

5.0 SORUMLULAR

• Başhekim
• Hastaneler Başmüdürü
• Kalite Koordinatörlüğü
• Eczane Sorumlusu
• Başhemşirelik
• Tüm hekimler, Hemşire, Ebeler, Sağlık Memurları, Teknisyen ve Teknikerleri

6.0 FAALİYET AKIŞI

6.1 PSİKOTROP VE NARKOTİK İLAÇLARIN TESLİM ALINMASI VE MUHAFAZASI

6.2 ACİL SERVİSTE UYUŞTURUCU İLAÇ TEMİNİ

6.3 PSİKOTROP VE NARKOTİK İLAÇLARIN DAĞITIMI VE KONTROLÜ

6.4 İLACIN ECZANEDEN TESLİM ALINMASI

6.5 SERVİSLERDE ANAHTARIN KORUNMASI

6.6 KLİNİKLERDE KİLİTLİ DOLAPLARDA SAKLANMASI

6.7 HASTAYA UYGULANAN KONTROLE TABİ İLAÇLAR VE PSİKOTROP İLAÇLARIN UYGULAMA KAYDI

6.8 İLAÇLARIN İMHASI

6.1 PSİKOTROP VE NARKOTİK İLAÇLARIN TESLİM ALINMASI VE MUHAFAZASI

- Psikotrop ve narkotik ilaçların giriş kalite kontrolü eczacı tarafından uygun olan ürünler teslim alınır. Fatura bilgilerinin bilgisayar ortamına girişi yapılır.
- Teslim alınan psikotrop ve narkotik ilaçlar eczanede özel olarak ayrılmış olan kilitli bir dolapta ayrı ayrı depolanır. Bu dolaba başka çeşit ilaç yerleştirilmez.
- Bu dolabın anahtarı Eczacı'da ve eczane sorumlularında (nöbetçi oldukları dönemlerde) bulunur.
- Eczanede anahtar, eczacı denetiminde bulundurulur. Yedek anahtar bulundurulmaz.
- Kliniklerden talep edilen uyuşturucu ilaçların teslimi ve kayıtları eczacı tarafından yapılır.
- Dolap kapağı asla açık tutulmaz.
- Dolaba konulan ve dolaptan alınan tüm ilaçlar kayda geçilir.

- Dolapta herhangi bir zorlama olduğu düşünülürken, ilaç kaybolduğunda veya ilaç kırıldığında; Eczacı mesai saatlerinde tutanak tutarak hastane idaresini bilgilendirir. Gerekli önlemlerin alınması sağlanır.
- Psikotrop ve narkotik ilaçlar; Hekim tarafından order edildikten sonra servislerde hastanın hemşiresi, yoğun bakımlarda yoğun bakım hemşireleri, ameliyathanede anestezi teknisyeni ve acil servisten ise hemşire veya sağlık memuru eczaneden kişiye özel order edilen miktarı eczaneden imza karşılığı ile alır. Alınan ilaçlar birimlerde bulunan yeşil-kırmızı kilitli ilaç dolaplarında sorumlu tarafından saklanır.

6.2 ACİL SERVİSTE UYUŞTURUCU İLAÇ TEMİNİ

- Acil serviste HBYS üzerinden ilaç talebi yapılarak eczaneden tutanak karşılığında teslim alınır.
- İlacın kullanımından sonra narkotik ilaç formuna hastanın bilgileri girildikten sonra doktor kaşesi ve ilacı uygulayan hemşire adı soyadı bilgileri girilerek ve narkotik defterine kayıt yapılır, HBYS den hasta üzerinden düşüşü yapılarak form eczaneye teslim edilir.
- Acil de acil kullanımlar için stokta bazı psikotrop ve narkotik ilaçlar bulundurulur. Acil durumlarda bunlar kullanılır, daha sonra uygulanan hasta için istem yapılan ilaçlar yerine konulur. Eğer psikotrop ve narkotik ampullerden birisi kaza sonucu kırılacak olursa, kırılan ampul parçaları, kırılma nedenlerini bildiren uyuşturucu-psikotrop ilaç fire ve zayıt bildirme formu yazılarak eczaneye gönderilir ve yerine yenisi verilir. Eczane bu miktar ilacı otomasyon ekranında çıkış yaparak stoktan düşmesini sağlar.
- Açılmış, hastaya bir kısmı kullanılarak geri kalan kısmının imhası gereken psikotrop ve narkotik ampuller, uygulamadan sorumlu hekim ve uygulamayı yapan hemşire tarafından buldukları bölümde imha edilebilirler. Bu amaçla açılmış ampullerin geri kalan kısımları lavaboya dökülür.

6.3 PSİKOTROP VE NARKOTİK İLAÇLARIN DAĞITIMI VE KONTROLÜ

Psikotrop ve narkotik ilaçların dağıtımı eczacı ve eczane çalışanları tarafından yapılır. Stok olarak bilgisayar ortamında yapılır.

6.4 İLACIN ECZANEDEN TESLİM ALINMASI

Eczanede ilgili kayıt defterine;

- İlacın adı, miktarı,
- Hastanın adı soyadı, hasta barkodu/numarası,
- Hastanın tedavi olduğu kliniğin adı yazılmalıdır.
- Eczane çalışanı kilit altında tutulan uyuşturucu ilacı hemşireye teslim ederken kayıt defteri üzerine teslim alan hemşire imzası alınarak üzerine hasta bilgileri bulunan küçük poşetlerde teslim edilir.

6.5 SERVİSLERDE ANAHTARIN KORUNMASI

- Anahtarı teslim alan sorumlu ve nöbetçi hemşire üzerinde taşır.
- Yedek anahtar bulundurulmaz.
- Dolap kapağı asla açık tutulmaz.
- Dolaba konulan ve dolaptan alınan tüm ilaçlar kayda geçilir.
- Dolapta herhangi bir zorlama olduğu düşünülürken, ilaç kaybolduğunda veya ilaç kırıldığında, servis sorumlu hemşiresi tutanak tutarak hastane idaresini bilgilendirir. Gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

6.6 KLİNİKLERDE KİLİTLİ DOLAPLARDA SAKLANMASI

- Mesai saatlerinde dolap anahtarı klinik sorumlu hemşiresinde bulunur, klinik sorumlu hemşiresi herhangi bir nedenle izinli ise kendi yerine bakan diğer hemşireye teslim eder.
- Nöbet saatlerinde uyuşturucu ilaç dolabının anahtarı nöbetçi hemşireye teslim edilir.
- Dolaptaki ilaçlar sayılarak teslim alınır ve teslim edilir. Bu teslim kayıtları Yeşil-Kırmızı Reçeteye Tabii İlaçların Devir Teslim Defterine kayıt edilir.
- Uyuşturucu ilaç dolabı teslim alınırken eksik ilaç varsa tutanak tutulur. Hastane idaresine bilgi verilir.
- Hastaya uygulanan psikotrop ilaç mesai ve nöbette sayım yapılarak Psikotrop İlaç Defterine kaydedilir ve toplam sayıdan düşürülür.

6.7 HASTAYA UYGULANAN KONTROLE TABİ İLAÇLAR VE PSİKOTROP İLAÇLARIN UYGULAMA KAYDI

- İlacı uygulayan hemşire, doktor, sağlık memuru tarafından uygulanan ilaç **“Yeşil –Kırmızı Reçeteye Tabi İlaçların Kayıt Formu”** üzerine; tüm bilgiler girilip imzalanır.
  - İlacın hangi hastaya kaç adet kullanıldığı
  - İlacın kullanıldığı Tarih/Saat
  - İlacı kimin uyguladığı: Adı Soyadı İmza Saat
  - Kime kaç adet teslim edildiği: Adı Soyadı İmza Saat
  - Teslim alan ve teslim edenler Adı Soyadı İmza Saat kayıt edilir.
- Klinikte herhangi bir nedenle kırılan kırmızı yeşil reçeteye alınan ilaçlar doktor kontrolünde **“Narkotik ve psikotrop ilaç zayıat bildirim formu”** ile kayıt altına alınır ve eczanede dosyalanır.
- Eczacı tarafından HBYS sistemimde hasta üzerinden düşümü yapılır.
- Kliniklerde bulunan yeşil –kırmızı reçeteye tabii ilaçların bulunduğu kilitli dolaplarda ilaç envanteri tutularak miat kontrolü yapılır.
- Acil müdahale setinde bulunan kırmızı- yeşil reçeteye tabii ilaçlar kliniklerde bulunan özel kilitli dolaplarda muhafaza edilmelidir. Narkotik ve psikotrop ilaç defterine de kayıtları yapılacaktır.

6.8 İLAÇLARIN İMHASI

Uyuşturucu ve psikotrop ilaçların kırılması, yarım doz uygulandığı durumlarda kalan dozlarının aynı gün ilgili hekim ya da hemşire (en az iki kişi) kullanım sonrası uyuşturucu-psikotrop ilaç fire ve zayıat bildirme formunu doldurarak imzalar. Form eczaneye gönderilir. İlacın imhası işlemi serviste tehlikeli atık kutusuna atılmak sureti ile yapılır. Eczacı ya da nöbetçi eczane personeli formu teslim aldığına dair imza atar. İmzalı tutanakların bir nüshası eczanede bir nüshası ilgili serviste muhafaza edilir.

Diğer ilaçların kırılması, yarım doz uygulanması sonrası kalan dozlar, miadı dolan vb. gibi ilaçlar klinikte imha edilir. **“İlaç İmha Formu”** en az iki sağlık çalışanı tarafından 2 nüsha doldurulup imzalanır. Formlar eczaneye gönderilerek eczacı tarafından imzalanır ve bir nüshası klinikte muhafaza edilir.

Eczanede miadı dolan ilaçlar için **“İlaç İmha Formu”** doldurulur. Tıbbi atık deposuna gönderilip imhası sağlanır.

Hastanemizde **Tıbbi Atık Yönetim Prosedürü’** ne göre hareket edilmektedir. Hastanemizde eczanede imha edilmesi gereken ilaçlar için bir ilaç imha komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon Başhekim Yardımcısı, Hastane Müdürü, iki Eczacıdan oluşmaktadır.